

# Reýd / satiriki hekaýa

Category: Hekaýalar, Kitapcy, Satiriki hekaýalar

написано kitapcy | 23 январа, 2025

Reýd / satiriki hekaýa REÝD

Bir gezek men düýşümde ministrleriň ministri wezipesine saýlandym. Bu wezipe meniň ömür arzuw edip ýören zadymdy. Şol günüň ertesi Aragatnaşyk ministrini öýüme çagyrdym.

– Başlyk, ýeriň düşümlü bolsun. Ikimize uzak ýyllar bile işlemeklik nesip etsin – diýip, gyňaja dolanan bir petde zady öňümde goýdy. Men munuň nämedigine bada-bat düşündim.

– Ýoldaş ministr, näme diýsene, men kakam bilen ejeme jaň edip, obamyzyň hal-ýagdaýyny biläýjekdim – diýdim welin, ministr şobada telefona ýapyşdy. Men:

– Gyssanmaň, özümjik jaň ederin. Jaň gelyänçä bolsa bir käse çay içeris – diýdim-de, şäherara telefon stansiýasyna zakaz berdim. Şondan soň ministr bilen biraz gürrüň etdim. Çäýnek yzyna çäýnek boşady. Köp garaşdyk. Ahyry çydabilmän, şäherara telefon stansiýasynyň sorag-jogap býurosunda oturýan gyza jaň edip, zakazymy soradym. Garaşyň diýdi. Ýörite ses batlandyryja berkidilensoň, telefon stansiýasyndan gelyän jogap jaýy ýaňlandyryardy. On minut geçip-geçmänkä ýene-de jaň etdim. «Garaşyň, zakazyňyzy barlap göreýin. Netijesini aýdaryn» diýip, jogap berdiler. Garaşdym. Ýene-de bir çäýnek çayy boşatdyk. Gaýtadanam şol ýerik jaň etdim.

– A gyz, üç sagat boldy, gaýrat edin-de bir...

– Garaşyberiň!

Ministriň içini it ýyrtýardy. Gaharyndan ýaňa ýüzleri ýagysyny gören itiňki ýalydy. Men sähelçe dergazapsyran bolup, ýene-de şol nomeri aýladym.

– Požarnýý...

– Skoroýa pomoş!..

– ...Guk, ...guk, ...guk...

– Başlyk, maňa ber trubkany, häzirki çöp döwen ýaly ederis!

Menem onuň jogabyny nagt etdim:

– Ýoldaş ministr, bujagaz ýaglyjagyňy al-da, göteril şu

ýerden. Şunça ýyllap çöp döwen ýaly edip bilmedik bolsaň, indem oňarmarsyň.

Şol gün ilata durmuş taýdan hyzmat ediş ministrini çagyrdym. Munuňam gelşi häлки ýaly «petdeli» boldy. Men ony saklabam oturmady. Eline bir köneje penjegimi tutdurdym-da, «ýör» diýip, egin-eşikleri himiki usulda arassalaýan ýere eltdim. Biz nobata durşumyza, kabul edişligi synlap, baş minut durduk. Ynha, eli agyr sumkaly bir gelin gelyär. Ol gele-gelmäne «kesekilere girmek gadagan» diýlen gapydan girdi-de:

– Gyýuw, Nurgözel, gel bäräk! – diýip, işläp ýören zenanlaryň birisini çagyrdy. Mähetdel etmän ýetip gelen aýal maşgala onuň agyr sumkasyny alyp gitdi. «Kabul ediş» diýlen penjirä baran her adama «Goýup gidäý, iki sagatdan taýýar edip bererin» diýip, işdämenlik bilen hereket edýän aýalyň gözi müşderilerdedi. Ine-de biziň nobatymyz geldi.

– Daýza jan, şu penjek gyssagly gerekdi. Komandirovka gelipdik.

– Gürrüňi bolmaz...

Men ministre sowal berdim:

– Şu hili kärhanalaryň planlaryny ýerine ýetirişi neneň?

– Dolýarlar öz-ä!

– Eger şuň ýaly ýerlerde kontrollygy güýçlendirseňiz, plan näçe dagy bolardy?

– Ikiden-ä aşjak eken. Muny ertirden düzgüne salarys.

– Şu wagta çenli düzetmedik bolsaň, indem düzetmersiň.

Ertesi gün ýaşaýyş-jaý, kommunal hojalygy bilen söwda ministrini öýe çagyrdum. Ikisem «sowgatlyja» geldiler. Söwda ministri bilen geçiren «reýdimi» bolsa aýdyp oturjak däl. Ony hemme kişi-de bilýär. Onuňam bada-bat küşdünü berdim. Kommunal hojalygy ministrine bolsa, ýaşaýyş-jaý eksplutasion uçastoklardaky eden-etdilikleri açyp görkezdim. Baý-bow! Ol satylan işik-aýnalar, batareýler, rakowinalar, unitazlar, demir turbalar... Olaryň hetdi-hasaby ýok. Möhleti gutaryp, düýpli remonta mätäç jaýlar welin, remonta garaşyp dur. Kagyz ýüzünde bolsa olar birwagt remont edilipdi. Olara çalşyrylmaly zatlar başga-başga adamlara satylyp, puly jübä urlupdy. Başlygyň gapysynyň agzynda şikaýat etmäge garaşyp duran

adamlaryňam eşitjek jogabyny bilýärdim: «Materialymyz ýok. Boldugy çalşyp bereris!» Emma onuň haçan boljagy welin, hiç kime-de belli däldi. Şeýdip durkam, birdenkä kibtime biri patylatdy. Görsem, goňşym.

– Näme, azyk üçin kartočka ýazdyrjak bolýaňmy?

– Aý...

– Ýör bäräk, bir zat görkezeýin!

Ol bizi yzyna tirkäp, beýleki kabinete geçdi-de, stoluň aňyrsynda oturan gelne ýüzlendi:

– Olýa jann işler gowumy? Ine, dokumentler. On dört baş edip goýber. Ine, bi-de saňa – diýip, sary ýüzlügi onuň öňüne atyp goýberdi. Gelin ör-gökden gelen boldy:

– Wi, edýäniň näme?..

– Alyber, biz özümizinkiler!

Şondan soň, dört baş maşgala on dört baş maşgala diýlip kartočka dolduryldy.

– İşleseň, şu liniýada işläýmeli. Edeniňi edip gezibermeli. Towugyňa tok diýýän ýok – diýip, işi biten goňşym ýyrş-ýyrş eden boldy. Soňam – Magazine eňeýin-le, gerek zatlarymy alaýyn, hoş! – diýip, atylyp çykyp gitdi.

– Bu zatlar bolup bilmejek zatlar! – diýip, ministr pyşyrdady.

– O näme üçin? Görüp dursuň-a, ýöne bulara has-da takyk göz ýetirmek üçin ýönekeý adam bolubam işläp gör – diýip, onuňam jogabyny berdim.

Şondan soň Içeri işler ministrini çagyrdym. Şu ýerde tasdanam tisginip ukudan açylypdym. Hälem zordan çydaýdym. Sebäbi näme üçin beýle düýş görýäň diýip, meni heläk etmekleri mümkin. Çünki olaryň arasynda haky nähak, nähaky hak edip bilýänler bar. Olaryň käbirlerini dagy. Eý-ho! Gowusy olary ýatlamaýyn. Ýogsa, süýji düýşümden daşlaşaýmagymam mümkin. Şonda-da, men Içeri işler ministri, onuň awtomobil inspeksiýasynyň başlygy bilen üçleşip, bir çüýşe konýagy bokurdagymyzdan goýberdik. Soňam näme, köneje maşynyma münüp, şäheriň şaýoluna çykdyk. Ýoldaşlarymy yzynda oturdyp, özüm öňünde gaýşardyp barýardym. Maşyn bolsa, aldygyna öňe dyzaýardy. Ine-de, awtoinspektor jürlewügin çaldy.

– Durma-da sürüber! – diýip, GAI-niň başlygy ýerinden

gobsundy.

– Sesiňizi çykarmaň, özüm gürleşerin.

Awtoinspektor ýuwaşja, özüne göwnüýetijilik bilen ädimläp geldi-de, sag eliniň aýasyny oňly ýazyp-ýazman, burnuna salyp «myň-myň» etdi. Soňam maşynyň aýnasyna golaý gelip:

– Agam, gaty sürýäň! – diýdi-de, birdenem seňrigini ýyggyrdy:

– Üf! Içipsiňiz öýdýän. Häzir meniň bilen gitmeli bolarsyňyz.

– Näme, içipdirin?! Heýem içip maşyn sürüp bormy? Gürrüňiň dagy nähili? Me, şulary çagalaryňa eltip ber. Men bolsa gideýin. Beýdip dursak, gören näme diýer? – diýip, üç sany ýüzlügi eline tutdurdym. Görgüli bir pula, birem ýüzüme seretdi.

– Dawaý, saglygyň! – diýip, maşyny sürüp gaýtdym. Onuňam çest berip galanyny gördük.

Şol gidişine, maşynymyň gazyny boldugyndan basyp barýardym. Çünki ýol özümiňkidi. Ine, birdenem öňümi kesip bir «KAMA3» ýola çykdy. Badymy saklabilmän urdum şarkyldap.

...Demim çala gelip gidýärdi.

– Munuň oduk-buduk emläri ýaly hossary ýok öýdýän. Operasiýadan çykmaýdy diýip, gümläp goýbereliň.

– Şeýdäýeliň-le! Kim bilip dur.

– Hany onda neme, kislorodyny kes. Aňyrky, senem gan goýbermäni goýbolsun et. Biraz dynç alaly, oňa çenli kaput bolsa gerek.

Ardurja ele düşdüm gerek diýip, utulanymy boýnuma aldym. Wah, beýle boljagyny bilen bolsam, Saglygy saklaýyş ministrini-de ýanym bilen alyp gaýdardym. Indi giç. Birdenem, bir pikir kelläme geldi. Özümi tanatjak bolmaly. Ýogsa gitdigiň. Şeýdip, barja güýjümi jemläp gygyrdym:

– Näme, meni tanamadyňyzmy? Men ýurduň hökümdary ahyry. Men... men...

Ysgynymyň bary gaçdy. Agzym çalaja gymyldady. Ses bolsa çykmaýardy. Edil şol wagtam wraçlaryň özara pyşyrdysyny eşitdim:

– Bedibagt, jan berjek bolýar öýdýän. Bagtsyzlygyndan ölüp dynjak peläket...

Dura-bara demim azalyp, endamym sowap barýardy. Sesiňi

çykarmasaň-a, bular meni-de öňki hossarsyzlaryň gününe saljak...  
«Ýatyp galandan atyp öl» diýlenini edip, soňkuja güýjümi  
jemläp gygyrdym:

– Baryňyzyň gözüňizi türmede açdyryn! Ak ýektaý geýen  
ezraýyllar diýsänim!

Bu gezek dogrudanam gaty gygyrypdyryn. Öz sesime hopurganyp  
oýanypdyryn. Üstüme bürenen agyr ýorganym demimi bermän,  
endamymy öl-myžžyk edipdir.

Bolan zatlaryň düýşümdeligine müm kerem Hudaýa şükür etdim.  
Huşumda dagy... Ýog-eý, bi wezipe her meň ýalynyň iýjek aşy däl  
eken...

Jorageldi SAPARGELDIÝEW. Satiriki hekaýalar